

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1m-1m.

17 MAI 1973

BUDGET

des Affaires culturelles communes
pour l'année budgétaire 1973.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA CULTURE (1)

PAR M. COENS.

MESDAMES, MESSIEURS,

La Commission a consacré deux réunions à la discussion du budget des Affaires culturelles communes pour l'exercice budgétaire 1973.

I. - Exposé introductif
du Ministre de la Culture française.

Le Ministre constate que le budget regroupe les crédits relatifs aux activités culturelles communes à nos communautés, ce qui lui confère, par rapport aux budgets culturels propres à chacune des communautés deux particularités :

1) les crédits qui y sont inscrits sont de la responsabilité commune des deux Ministres de la Culture qui les gèrent ensemble;

(1) Composition de la Commission:

Président : M. Ocre.

A. - Membres: M. Coens, Mme Craeybeckx-Orij, MM. Declercq (Tijl), Diegenanr, One, Parisis, Tanghe, Van Aal., - MM. Dehoussé, Dejardin, Gondry, Scokaert, Temmerman, Van Elewyck, Van Hoorick. - MM. Delforge, Groot jans, Hubaux, Poma. - MM. Bila, Outers. - M. Raskin, Mme Van der Eecken-Macs,

B. - Suppléants: MM. Blanckaert, Bourgeois, Magnée, Yerhcnne, - MM. Adriaensens, Baudson, Geldolf, Tibbaut. - MM. Damseaux, Niemegeers. - M. Gal. - M. Babylon.

Voir:

4-XX (1972-1973) :

- N° 1: Budget.

**Kamer
van Volksvertegenwoordigen**

ZTn1NG tm-tm.

17 MEI 1973

BEGROTING

van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken
voor het begrotingsjaar 1973.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE CULTUUR (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER COENS.

DAMES EN HEREN.

De Commissie heeft aan de bespreking van de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1973 twee vergaderingen gewijd.

I. - Inleidende uiteenzetting
van de Minister van Franse Cultuur,

De Minister constateert dat de begroting de kredieten voor de gemeenschappelijke culturele activiteiten van onze beide gemeenschappen omvat. Derhalve onderscheidt deze begroting ziel van de culturele begroting van elke gemeenschap in tweelerlei opzicht :

1) de uitgerokken kredieten worden door de beide Ministers van Cultuur samen beheerd onder hun gemeenschappelijke verantwoordelijkheid,

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter: de heer Otte,

A. - Leden: de heer Coens, Mevr. Craeybeckx-Orij, de heren Declercq (Tijl), Diegenanr, Otte, Parisis, Tanghe, Van Aal. -- de heren Dehoussé, Dejardin, Gondry, Scokaert, Temmerman, Van Elewyck, Van Hoorick. - de heren Delforge, Groot jans, Hubaux, Iorna. - de heren Bila, amers. - de heer Ruskin, Mevr. Van der Eecken-Macs,

B. - Plaatsvervangers : de heren Blanckaert, Bourgeois, Magnée, Verhelst, - de heren Adriaensens, Baudson, Geldolf, Tibbaut. - de heren Damseaux, Niemegeers. - de heer Gal. - de heer Babylon.

Zie:

4-XX (1972-1973) :

- Nr 1: Begroting.

2) ce budget est de la compétence exclusive du Parlement national.

D'aucuns s'interrogent.. sur la raison J'être d'un tel budget. Une attitude dogmatique ne doit pas être adoptée en cette matière. Lorsqu'il apparaît, comme cette année pour de nombreux crédits octroyés en faveur des relations culturelles internationales, qu'il est plus souhaitable que telle activité soit prise en charge séparément par chaque communauté, le transfert aux budgets des affaires culturelles doit intervenir. L'intérêt des communautés et de la politique culturelle doit primer dans des décisions de cet ordre.

Qu'on le veuille ou non, à l'heure actuelle, beaucoup d'activités restent communes ainsi que les services qu'elles exigent.

Avant d'analyser certains crédits particulièrement importants, le Ministre émet quelques considérations budgétaires d'ordre global:

- le budget ordinaire s'élève à 2 milliards 50 millions de F environ.

Il est, par rapport au budget ajusté de 1972, en augmentation de 193 millions ou 10,5 %.

Le Ministre constate que cette comparaison n'est cependant pas entièrement significative car des transferts vers les budgets culturels de chacune des deux communautés se sont produits entre-temps.

- Près des 3/4 de l'ensemble des crédits sont destinés aux services communs des Instituts de la Radio-Télévision belge. A ce propos, le Ministre précise que l'importance des services communs diminuera lorsque la loi de 1960 aura été modifiée.

- Au budget extraordinaire sont ouverts des crédits d'ordonnancements pour un montant de 469 millions de F. Ils sont presque exclusivement destinés au Fonds d'Investissement de la R. T. B. - B. R. T.

Ces crédits s'élevaient dans le budget de 1972 à 368 millions de F. La croissance dans le secteur des investissements est donc sensible.

- Après ces considérations générales, le Ministre se propose d'examiner le contenu des différentes sections et de mettre l'accent sur les crédits les plus significatifs.

- *La section 1* (Institutions communes de la capitale) regroupe des crédits dont les principaux bénéficiaires sont :

- des institutions d'Etat; le Conservatoire de musique de l'Etat, le Palais des Congrès, la Commission royale des monuments et des sites qui dispose également de crédits aux budgets propres aux communautés en raison de l'existence de deux sections autonomes, les musées de l'Etat;

- des organismes subventionnés ; les "Jeunesses musicales" dont le Ministre souligne l'importance au niveau national et le prestige sur le plan international, le Palais des Beaux-Arts avec ses sociétés auxiliaires, qui constitue un moyen très important de promotion et de diffusion culturelle, le musée du cinéma et la cinémathèque, la Chapelle musicale Reine Elisabeth, les associations de concert.

2) voor deze begroting is alleen her nationale Parlement bevoegd,

Sormigen vragen zich af of een dergelijke begroting wel een reden van besraan heeft. Er moet ter zake geen dogmatische houding worden aangenomen. Wanneer blijkt, zoals dit jaar met betrekking tot tal van kredieten voor de internationale culturele betrekkingen, dat het beter is dat een bepaalde activiteit ten laste wordt genomen door elke gemeenschap afzonderlijk, moeren de daartoe vereiste kredieten worden overgedragen naar de onderscheiden begrotingen van culturele zaken. Bij dergelijke beslissingen moet her belang van de gemeenschappen en van het culturele beleid primieren.

Of men zulks wil of niet, op dit ogenblik blijven talrijke activiteiten en de daartoe vereiste diensten nog steeds gemeenschappelijk.

Alvorens hij bepaalde bijzonder belangrijke kredieten onderzoekt, wijdt de Minister nog enkele beschouwingen aan de begroting in het algemeen :

- de gewone begroting bedraagt ongeveer 2 miljard 50 miljoen F.

Ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1972 betekent zulks een stijging met 193 miljoen of 10,5 %.

De Minister stelt vast dat die vergelijking niet bijzonder veel re betekenen heeft, want er zijn inmiddels kredieten overgeheveld naar de culturele begroting van elk van de twee gemeenschappen,

- Bijna 3/4 van de bedoelde kredieten is bestemd voor de gemeenschappelijke diensten van de Instituten van de Belgische Radio en Televisie. In dat verband wijst de Minister erop dat de gemeenschappelijke diensten aan belang zullen inboeten wanneer de wet van 1960 gewijzigd zal zijn.

- Op de buitengewone begroting zijn ordonnanceringskredieten uitgetrokken ten bedrage van 469 miljoen F. Zij zijn bijna uitsluitend bestemd voor her investeringsfonds van de R. T. B. - B. R. T.

Op de begroting voor 1972 was daarvoor 368 miljoen F uitgetrokken. Er is dus heel wat meer geïnvesteerd.

- Na deze algemene overwegingen wenst de Minister de inhoud van de verschillende secties te onderzoeken en daarbij wat langer te blijven staan bij de gewichrigste kredieten :

- *In sectie 1* (Gemeenschappelijke instellingen van de hoofdstad) worden de kredieten samengebracht die in hoofdzaak bestemd zijn voor :

- Rijksinsrellingen : het Rijksmuziekconservatorium, het Congressenpaleis, de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Laadschappen die, ingevolge her besraan van twee autonome secties, eveneens de beschikking heeft over kredieten die voorkomen op de begrotingen voor elke gemeenschap, de Rijksmusea;

- insrellingen die subsidies ontvangen ; "Jeugd en Muziek", waarvan de Minister het nationaal belang en het internationaal prestige ondersreept, het Paleis voor Schone Kunsten en de daarbij horende verenigingen, dat een zeer belangrijk instrument voor de aanmoediging en de verspreiding van de cultuur is, het Museum van de film en de cinemathèque, Je Muziekkapel "Koningin Elisabeth" en de concertverenigingen.

- les crédits de cette section, qui s'élèvent à 235 millions connaissent, par rapport à l'année précédente, une augmentation de quelque 23 millions, soit un peu moins de 10 %.

- la subvention au Palais des Beaux-Arts qui, selon le Ministre mérite une attention particulière.

La subvention octroyée par l'Etat en 1972 s'est élevée non à 22 382 000 F comme l'indique le document, mais à 29882000 F. La correction des chiffres intervient par un amendement au feuilleton d'ajustement du budget de 1972.

De ce montant de 29882000 F, 18382000 F ont été octroyés pour épouser les déficits cumulés du Palais, tels qu'ils résultent d'un rapport du service d'enquêtes budgétaires. On peut donc considérer que la subvention pour l'année budgétaire 1972 s'est élevée en fait à 11 500 000 F.

Pour 1973, le budget mentionne une subvention de 8 millions.

Il entre dans les intentions des Ministres de la Culture de porter cette somme à 1a 000 000 de F. Le Palais des Beaux-Arts et ses sociétés auxiliaires connaissent une situation financière difficile et particulièrement la Société philharmonique qui, outre ses activités propres, sert d'appui au Concours Reine Elisabeth; des études sont engagées quant au rôle régional, national, social, et international que ces institutions pourraient jouer dans la politique culturelle de notre pays. Des propositions d'aide seront élaborées. Elles seront bien entendu assorties de conditions précises.

- Les autres crédits de cette section ne présentent aucun mouvement remarquable.

Le Ministre de la Culture française se réserve de les analyser, non dans cet exposé introductif, mais en réponse aux questions qu'ils pourraient susciter parmi les membres de la commission.

- *La section II* du budget est consacrée aux Affaires culturelles de langue allemande. Elle s'élève à 8 200 000 F, soit une augmentation de 1200 000 F ou 17 % par rapport au budget précédent.

Il est bien entendu que ces montants ne traduisent pas l'ensemble de l'effort culturel fait par l'Etat au profit de la Communauté culturelle de langue allemande. Le Ministre est en train de réunir à ce sujet des informations précises qu'il communiquera au Parlement.

- Les relations culturelles internationales occupent la *section III*. Cette section présente, par rapport à l'an dernier, une diminution de quelque 40 millions. Le Ministre rappelle qu'un délestage important s'est produit dans ce domaine au profit des budgets propres aux communautés. Les principaux crédits sont destinés aux Fonds culturels (73 600 000 F) et à l'Unesco (19684000 F).

- *La section IV* enfin est quantitativement de très loin la plus importante. Elle ne comprend que trois articles destinés à des organismes d'intérêt public : la subvention au T. R. M. (151600 000 F), la subvention à l'O. N. B. (51 600 000 F) et la dotation aux services communs des Instituts de la R. T. B. - B. R. T. (1479400 000 F).

Les trois organismes émergeant au crédit provisionnel Finances pour la programmation sociale et l'adaptation à l'indice des prix à la consommation, il faut tenir compte de ce facteur pour apprécier l'évolution réelle des crédits qui leur sont destinés.

- Je kredieten voor die sectie, die 235 miljoen bedragen, zijn ten opzichte van het vorige jaar met 23 miljoen, d.i. iets minder dan 1a %, gestegen.

— de roelage aan het Paleis voor Schone Kunsten, die volgens de Minister bijzonder aandacht verdient,

De door her Rijk in 19i2 verleende subsidie bedroeg niet 22 382 000 F, zoals in her document staat, maar wel 29 882 000 F. De cijfers zullen worden verbeterd bij een amendement op het bijblad "an de begroting voor 1972.

Van dit bedrag van 29882000 F werd 18382000 F toegekend om de samengevogde tekoren van het Paleis, zoals die bleken uit een verslag van de dienst voor begrotingsonderzoek, aan te zuiveren. Er kan dus worden gesteld dat de toelage voor het begrotingsjaar 1972 in feite 11500 000 F bedroeg.

Voor 1973 wordt in de begroting een toelage van 8 miljoen vermeld.

Het ligt in de bedoeling van de Ministers van Culuur dit bedrag op 10 000 000 F te brengen. Her Paleis van Schone Kunsten en de erbij horende verenigingen verkeren in een benarde financiële toestand; dit geldt vooral voor de Filharmonische Vereniging die buiten haar eigen activiteiten een der pijlers is waarop de Koningin-Elisabethwedstrijd rust, cr zijn studies aan de gang met betrekking tot de gewestelijke, nationale, sociale en internationale rol die deze instellingen zouden kunnen spelen in het cultureel beleid van ons land. Voorstellen van hulpverlening zullen worden uitgewerkt. Er zullen uiteraard welbepaalde voorwaarden aan verbonden zijn.

- De overige kredieten van die sectie geven geen aanzienlijke schommelingen te zien,

De Minister van Franse Cultuur zal ze niet in deze inleiding ontleden, doch is voornemens de vragen die de commissiedelen daaromtrent rnochten stellen, te beantwoorden.

- *Sectie II* van de begroting is aan de Duitstalige cultuute zaken gewijd. Hiervoor is een bedrag van 8 200 000 F uitgetrokken, dar t.a.v. de vorige begroting een stijging met 1200 000 F, d.i. 17 %, vertoont.

Die bedragen geven uiteraard geen uitsluitsel over de culturele inspanning van het Rijk ten bate van de Duitstalige Cultuurgerneenschap. De Minister is daaromtrent precieze inlichtingen aan het inwinnen die hij aan het Parlement zal mededelen.

- *Sectie III* beheist de internationale culturele betrekkingen. Ten aanzien van verleden jaer is er in deze sectie een vermindering met ongeveer 40 miljoen. De Minister herinnert craan dar die sectie aanzienlijk kon worden ontlast en dat de specifieke begrotingen der gemeenschappen daarvan profijt hebben getrokken. De voornaamste kredieten zijn bestemd voor de Culturle Fondsen (73 600 000 F) en voor de Unesco (19684000 F).

- *Sectie IV* ten slotte is, kwantitatief gezien, verreweg de belangrijkste. Zij bevat slechts drie artikelen die bcsrclnd zijn voor iustellingen van openbaar nut : de toelage aan de K.M.S. (151600000 F), de toelage aan het N.a.B. (51 600 000 F) en de dotatie aan de gerueenschappelike diensten van de Institutcn van de B. R. T. - R. T. B. (1479400 000 F).

Aangezien die drie instellingen van het provisionele krediet voor Financiële fondsen afnemen voor sociale programmatie en koppeking aan het indexcijfer der consumptiprijzen, client daarrncde rekening te worden gehouden, wil men de werkelijke ontwikkeling VIn de ervoor be-icrndc krediecn beoordelen.

Compte tenu de cet élément, la subvention au T. R. M. augmente d'environ 21 millions, la subvention à l'O. N. B. de quelque 4 millions et la subvention à la R. T. B. - B. R. T. de quelque 195 millions.

Ces organismes devront, bien sûr, couvrir en 1973 une année entière de programmation sociale alors qu'en 1972, ils n'en n'ont supporté que trois trimestres.

II. - Discussion.

1. — Un membre a posé trois questions au Ministre :

1. D'où proviennent les ressources pour le fonctionnement de la R. T. B. - B. R. T. ?
2. Les redevances radio et télévision suffisent-elles à couvrir les dépenses de ces instituts ?
3. Comment ces recettes se répartissent-elles entre les deux communautés ?

Le Ministre de la Culture néerlandaise et des Affaires flamandes a répondu que les ressources financières sont les suivantes :

- a) dotation inscrite au budget des Affaires culturelles communes en vue de couvrir les dépenses d'exploitation (1972 : 1187495000 F; 1973 : 1479400 000 F);
- b) dotation du fonds d'investissement pour le nouveau complexe d'immeubles (10e tranche) (1972 : 366 000 000 de F; 1973 : 466 000 000 de F);
- c) emprunts émis par la R. T. B. - B. R. T. - services communs en vue de dépenses d'investissement extraordinaires.

En réponse aux deuxième et troisième questions, le Ministre a déclaré qu'il ressort des renseignements fournis par les services des P. T. T. - Redevances radio et télévision, que les recettes nettes pour l'exercice 1972 s'élèvent à 2 milliards 882499 801 F (frais d'administration non déduits).

Les services des P. T. T. n'ont donné aucun renseignement quant à la répartition de cette somme par communauté.

2. - Un membre a demandé des explications au sujet de la langue dans laquelle est rédigée la publicité dans les programmes du Théâtre de la Monnaie et du Palais des Beaux-Arts.

Le Ministre de la Culture néerlandaise et des Affaires flamandes a fait observer que ce problème se pose différemment selon la nature de l'institution ou de l'organisme dont émane la publicité.

Dans le cas d'organismes parastataux, comme la Sabena par exemple, le bilinguisme est obligatoire et est aussi respecté.

Lorsqu'il s'agit de personnes privées, c'est celui de qui émane la publicité qui choisit librement la langue dans laquelle elle doit être faite.

Il semble impossible d'imposer à des personnes privées le bilinguisme en ce domaine étant donné la difficulté qu'il y a d'obtenir des contrats; il est d'ailleurs difficile de se soustraire aux lois du marché.

Il sera veillé cependant à ce que la prospection publicitaire s'adresse aussi bien aux firmes de langue néerlandaise qu'à celles de langue française. A cette fin, des directives adéquates seront données aux institutions communes de la capitale.

Le Ministre a rappelé que le Palais des Beaux-Arts édite également l'Agenda des Arts et de la Culture, dans lequel la publicité est faite en néerlandais.

Met inachtneming van dit laatste gegeven constateert men dat de toelage aan de K. M. S. met nogenoe 21 miljoen is gestegen, die aan het N. O. B. met ongeveer 4 miljoen en die aan de R. T. B. - B. R. T. met ongeveer 195 miljoen.

Er zij opgemerkt dat die instellingen in 1973 de last van een volledig [aar sociale programmatie moeren torsen, terwijl die last in 1972 slechts drie kwartalen omvatte.]

II. - Bespreking.

1. - Een lid stelt aan de Minister drie vragen :

1. Van waar komen de middelen voor de werking van de B. R. T. - R. T. B. ?
2. Volstaan de kijk-en-luistergelden voor het dekken van de uitgaven van dit instituut ?
3. Hoe zijn die ontvangsten verdeeld over de twee gemeenschappen ?

De Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden antwoordt dat de financieringsmiddelen de volgende zijn :

- a) dotatie ingeschreven op de begroting Gemeenschappelijke Culturele Zaken met het oog op het dekken van de exploitatie-uitgaven (1972 : 1187495 000 F; 1973 : 1 miljard 479400 000 F);
- b) dotatie aan het investeringsfonds voor het nieuw gebouwencomplex (10e gedeelte) (1972 : 366000000 F; 1973 : 466 000 000 F);
- c) leningen uitgegeven door B. R. T. - R. T. B. - Gemeenschappelijke Diensten voor buitengewone investeringsuitgaven.

Wat de tweede en derde vraag betrifft wordt geantwoord dat uit de gegevens verstrekt door de diensten van P. T. T. - Radio en Televisietaksen de netto ontvangsten voor de dienstjaar 1972 2 882499 801 F (administratiekosten niet afgetrokken) bedragen.

De diensten van P. T. T. hebben geen gegevens verstrekt betreffende de verdeling per Gemeenschap.

2. - Een lid vraagt uitleg omtrent de taal waarin de publiciteit in de programma's van de Muntshouwburg en van het Paleis voor Schone Kunsten is gesteld,

De Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden brengt in het midden dat dit probleem verschillend is naargelang de aard van het organisme of van de instelling die de publiciteit plaatst.

Wanneer het gaat om parastatale organismen zoals de Sabena b.v. is de tweetaligheid verplicht en wordt ze ook toegepast.

Wanneer het om privé-personen gaat is het de persoon die de aankondiging plaatst die vrij bepaalt in welke taal dit moet gebeuren.

Het lijkt onmogelijk aan privé-personen terzake tweetaligheid op te leggen geler op de moeilijkheid om contracten te bekomen is; men kan trouwens moeilijk ontsnappen aan de wetten van de markt.

Er zal evenwel over gewaakt worden dat de publiciteitsprospectie zowel tot nederlandstalige Irm's als tot frans-talige Irma's wordt gericht. Passende richtlijnen hiertoe zullen aan de gemeenschappelijke instellingen van de Hoofdstad worden verstrekt.

De Minister herinnert eraan dat het Paleis voor Schone Kunsten ook de Kunsr- en Culruuragenda uiteengeeft waarin de publiciteit in het Nederlands wordt voerd.

3. - Un membre a signalé que le total des crédits prévus pour 1973 est nettement plus élevé que celui de 1972.

La différence entre 1971 et 1972 est beaucoup moindre. Cet accroissement plus marqué est-il surtout imputable à un ajustement des charges sociales ou à d'autres facteurs?

Le Ministre de la Culture néerlandaise et des Affaires flamandes a répondu que l'accroissement des crédits globaux de 1973, par rapport à ceux de 1972, est essentiellement dû à la revalorisation des traitements, à la hausse de l'index et à la programmation sociale dont l'incidence avait été compensée en 1972 par un crédit spécial inscrit au budget des Finances.

4. - A un membre qui avait demandé des explications sur les crédits prévus en faveur de l'O. T. A. N., le Ministre de la Culture néerlandaise et des Affaires flamandes a répondu que cette organisation figure à deux endroits de la Section III - Relations culturelles internationales - Secteur commun.

Les crédits prévus à l'article 12.65 doivent permettre aux fonctionnaires de participer à des réunions internationales.

Pour ce qui est de l'O. T. A. N., le crédit prévu permet d'envoyer une délégation belge aux séminaires organisés par le Centre d'Information atlantique à l'intention du personnel enseignant; le nombre de ces réunions est d'environ cinq par an.

Les crédits inscrits à l'article 33.42, qui concerne également l'O. T. A. N., sont destinés au paiement de notre contribution au fonctionnement du Centre précité.

En 1972, la contribution de la Belgique s'élevait à 24000 F.

5. - A un membre qui souhaitait obtenir des précisions au sujet de la Commission nationale belge pour l'U. N. E. S. C. O., le Ministre de la Culture française a répondu que cette commission est trop statique et qu'elle compte trop de membres.

Il est toutefois souhaitable que la Commission reste une commission nationale, car c'est l'Etat belge seul qui est membre de l'UNESCO.

Cette Commission nationale doit se composer de deux chambres: l'une de langue française, l'autre de langue néerlandaise.

Tous les Ministres intéressés aux activités de l'UNESCO, c'est-à-dire les Ministres de l'Education nationale, les Ministres de la Culture, le Ministre de la Politique scientifique et le Ministre des Affaires étrangères doivent se mettre d'accord pour composer une commission plus efficace.

6. - Un membre a signalé que les traitements de certains membres du personnel du Musée instrumental sont payés avec un retard de 2 à 3 mois. Pour quel motif? Comment pourrait-on remédier à cette situation?

Le Ministre de la Culture néerlandaise et des Affaires flamandes a pris des renseignements sur ce point. Il en résulte que le retard auquel il a été fait allusion concerne les collaborateurs occasionnels du Musée.

Ces agents ont un statut spécial et leur mandat doit être prorogé chaque année par arrêté ministériel.

A la suite du changement de Gouvernement, ces arrêtés ont été pris en retard cette année.

Quoi qu'il en soit, les arrêtés en question ont actuellement été signés et la situation évoquée sera normalisée à brève échéance, si elle ne l'a pas été entre-temps.

7. - Un membre a fait observer qu'en raison de la dispersion des crédits destinés à la Culture, il est extrêmement difficile d'avoir une vue globale de la politique du pays

3. - Een lid heeft aangegeven dat het totaal van de kredieten voor 1973 merkbaar hoger ligt dan dat van de kredieten voor 1971.

Het verschil tussen 1971 en 1972 is veel kleiner.

Is die sterke groei vooral te wijten aan een aanpassing van de sociale lasten of aan andere factoren?

De Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden antwoordt dat de groei van de totale kredieten 1973 t.o.v. 1972 hoofdzakelijk te wijten is aan de herwaardering van de wedden, de verhoging van de index en de sociale programmatie waarvan de weerslag in 1972 wordt opgevangen door een speciaal krediet uitgetrokken op de bevrachting van Financiën.

4. - Om tegemoet te komen aan de wens van een lid dat met betrekking tot de kredieten uitgetrokken voor de N.A.V.O., nadere uitleg vroeg, antwoordt de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden dat de N.A.V.O. voorkomt op twee plaatsen van de Sectie III : Internationale Culturele Betrekkingen en Gerneenschappelijke Sector.

De kredieten uitgetrokken onder artikel 12.65 maken het de ambtenaren mogelijk aan internationale vergaderingen deel te nemen.

Wat de N.A.V.O. betreft, daar her uitgetrokken krediet toe een Belgische delegatie te zenden naar de seminaries georganiseerd door het Atlantisch Informaricentrum voor onderwijsend personeel in het raam waarvan jaarlijks ongeveer vijf vergaderingen belegd worden.

In het andere met de N.A.V.O. verband houdende artikel 33.42, zijn kredieten opgenomen tot betaling van onze bijdrage in de werking van het voornoemd Centrum.

In 1972 bedroeg België's bijdrage 24000 F.

5. - Aan een lid dat inlichtingen verlangt over de Belgische nationale commissie voor de U.N.E.S.C.O. antwoordt de Minister van Franse cultuur dat die Commissie te log is en te veel leden telt.

Het is nochtans wenselijk dat de Commissie nationaal blijft, want de Belgische Staat alleen is lid van de U.N.E.S.C.O.

Die Nationale commissie moet uit twee kamers bestaan : een Franstalige en een Nederlandsprakige.

Alle Ministers die bij de activiteiten van de U.N.E.S.C.O. betrokken zijn, namelijk de Ministers van Nationale Opvoeding, de Minister van Cultuur, de Minister van Wetenschapsbeleid en de Minister van Buitenlandse Zaken, behoren tot een akkoord te komen om een meer efficiënte commissie samen te stellen.

6. - Een lid wijst erop dat de wedden van sommige personeelsleden van het Instrumentalmuseum worden uitbetaald met 2 tot 3 maanden vertraging. Waarom? Hoe kan zulks worden verholpen?

De Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden heeft hierover inlichtingen ingewonnen. Hieruit blijkt dat de vertraging waarvan gesproken wordt gemaakt de gelegenheidsmedewerkers van het Museum betreft.

Die personeelsleden hebben een bijzonder statuut en hun arbeid wordt jaarlijks door ministeriële besluiten.

Ingevolge de regeringswisseling zijn die besluiten dit jaar vertraging op.

Hoe dan ook, de desbetreffende besluiten zijn thans ondertekend en de gesigneerde toestand zal spoedig rechtsgeset worden, zo dat intussen als niet geschiedt.

7. - Een lid wijst erop dat de verspreiding van de kredieten voor Cultuur het wegens uiterst moeilijk wordt om een goede inzicht in het politieke cultuurleven van het

sur le plan culturel.. Ne serait-il pas possible de remédier à cette situation?

le Ministre de la Culture néerlandaise et des Affaires flamandes a reconnu qu'il est difficile d'avoir une vue globale de la politique culturelle en Belgique.

Les difficultés augmentent encore lorsque l'on entend s'intéresser à l'ensemble du secteur culturel et non seulement aux crédits gérés par les Ministres de la Culture.

Il doit cependant être possible de trouver une solution à ce problème; le budget fonctionnel officieux de la Culture néerlandaise constitue déjà un énorme progrès dans la bonne direction.

Il serait souhaitable cependant qu'un budget fonctionnel de ce genre soit établi pour l'ensemble des affaires culturelles de chaque communauté culturelle.

Le total des crédits culturels figurant aux deux dotations culturelles s'élève, pour 1973, à environ 9 milliards 300 millions. Sur ce montant, une somme de 3 425 000 000 de F est destinée aux Instituts de radiodiffusion et de la télévision, une autre de 3 540 000 000 de F, à l'enseignement et une autre encore, de 865 000 000 de F, aux dépenses en matière de formation permanente; les autres dépenses culturelles s'élèvent, au total, à 1 470 000 000 de F.

De concert avec les autres Ministres en cause, les deux Ministres de la Culture étudieront les mesures de rationalisation nécessaires.

8. ~ Un membre a demandé des explications au sujet de la langue dans laquelle sont données les représentations au Théâtre de la Monnaie.

Le Ministre de la Culture néerlandaise et des Affaires flamandes a répondu que le Théâtre de la Monnaie donne ses représentations d'opéra dans la langue d'origine, c'est-à-dire dans la langue dans laquelle a été écrit le livret.

Au cours de la saison 1972-1973 ont été données:

22 représentations en néerlandais;
38 représentations en français;
et 86 représentations dans une autre langue.

Sur le plan arménique, il semble davantage indiquer de tenir compte des exigences de l'œuvre même plutôt que de mener, en ce domaine, une politique linguistique " volontariste ».

L'opéra est un mode d'expression artistique pratiqué non pas tellement en langue néerlandaise ou en langue française, mais plus souvent en allemand ou en italien.

9. - Un membre a souhaité obtenir des précisions sur la portée exacte de l'expression « dépenses courantes », qui figure au libellé de l'article 12.65. - Section III (page 22.)

Les Minimes se sont référés aux précisions figurant au programme justificatif du document en question.

10. - En réponse à un membre ayant demandé des explications au sujet de la globalisation de tous les crédits relatifs aux affaires culturelles de langue allemande dans les affaires culturelles communes, le Ministre de la Culture néerlandaise et des Affaires flamandes, a précisé que pour ce qui est de son département, le budget ne comporte aucun de ces crédits.

Il est exact qu'il ce qui concerne le département de la Culture française, un certain nombre de crédits sont d'une nature telle que l'action qu'ils permettent s'étend aussi bien à la région de langue française qu'à la région de langue allemande.

land te bekoren, Zou het niet mogelijk zijn zulks te verhelpen?

De Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden geeft toe dat het moeilijk wordt een algemeen inzicht te krijgen in de culturele politiek in België.

Het is des te moeilijker wanneer men wenst dit inzicht uit te breiden tot het geheel van de culturele sector en niet alleen tot de kredieten beheerd door de Ministers van Cultuur,

Het moet evenwel mogelijk zijn hiervoor een oplossing te vinden en de officieuze functionele begroting van Nederlandse Cultuur is reeds een enorme stap in de goede richting.

Het ware evenwel wenselijk dat een dergelijke functionele begroting zou worden opgesteld voor alle culturele aangelegenheden van elke Culcurelgemeenschap.

Het gehele van de culturele kredieten die voorkomen in de twee Culturele Dotaties bedraagt voor 1973 ongeveer 9 miljard 300 miljoen. Hiervan zijn 3425000 000 F bestemd voor de Instituten voor Radio en Televisie, 3 540 000 000 F voor het onderwijs en 865 000 000 F voor de uitgaven voor permanente vorming; de andere culturele uitgaven bedragen in totaal 1470000 000 F.

De beide Ministers van Cultuur zullen sarnen mer de andere betrokken Ministers de vereiste maatregelen tot rationalisering bestuderen.

8. - Door een lid wordt uitleg gevraagd over de taal waarin de voorstellingen van de Muntshouwburg worden gegeven.

De Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden antwoordt hierop dat de Muntshouwburg zijn opera-voorstellingen geeft in de originele taal, d.w.z. in de taal waarin het libretto werd geschreven.

Tijdens het seizoen 1972-1973 werden:

22 voorstellingen in het Nederlands;
38 voorstellingen in het Frans;
en 86 voorstellingen in een andere taal dan de voormalde talen gegeven.

Het is aangewezen dat, op artistiek gebied, rekening wordt gehouden met de eisen gesteld door het œuvre zelf, veeleer dan terzake een voluntaristische taalpolitiek te voeren.

De opera is niet zozeer een kunstvorm die in het Nederlands of in het Frans wordt beoefend, doch veeleer in het Duits en in het Italiaans.

9. - Een lid wenst uitleg over de juiste draagwijdte van de uitdrukking « lopende uitgaven » die voorkomt in de benaming van artikel 12.65. - Sectie III (pagina 23).

De Ministers verwijzen naar de uitleg gegeven op blz. 84 van het verantwoordingsprogramma van het besproken document.

10. - Aan een lid dat uitleg vraagt over de globalisatie van alle kredieten m.b.t. de duitstalige culturele zaken in de gerneenschappelijke culturele zaken, verklaart de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden dat waar zijn Departement betrekking heeft op de begroting geen dergelijke kredieten beschikt.

Wat het Departement van Franse Cultuur betreft is het zo dat een aantal kredieten van die aard zijn dat de hiermee gevoerde werking zich uitspreidt over zowel het Frans als het Duitse taalgebied.

Ces postes sont toutefois fort difficiles à localiser.

Le budget des Affaires culturelles communes prévoit néanmoins des crédits spécifiques d'un montant de 8200.000 F.

11. - Un membre souhaite savoir quels sont les dernières œuvres acquises par les services de l'Etat et quelles en sont la localisation et la provenance.

Le Ministre de la Culture française donne lecture des acquisitions des Musées royaux des Beaux-Arts en 1972 (Annexe 1) et des acquisitions des Musées royaux d'art et d'histoire en 1972 (Annexe 2).

Il mentionne d'autre part, en ce qui concerne les Musées des Beaux-Arts, la liste des dépôts d'œuvres d'art ancien (Annexe 3) et celle d'œuvres d'art moderne (Annexe 4), ainsi que la liste des principaux dépôts en Belgique et à l'étranger (Annexe 5).

12. - Un membre souhaite obtenir des précisions sur le financement insuffisant de la Commission néerlandaise de la culture.

Le Ministre de la Culture néerlandaise et des Affaires flamandes déclare que le financement de cette commission doit s'effectuer conformément à l'article 82, § I, de la loi du 23 juillet 1971 organisant les agglomérations et les fédérations de communes. (Ceà s'applique d'ailleurs également à la Commission française.)

Le budget des Affaires culturelles communes, qui relève des Chambres législatives, ne prévoit donc aucun crédit pour le financement de l'activité des Commissions française ou néerlandaise de la culture.

13. - Un membre demande quels efforts déploie le Palais des Beaux-Arts pour inciter les néerlandophones à participer aux manifestations qu'il organise.

Le Ministre de la Culture néerlandaise et des Affaires flamandes répond que toute la publicité concernant les manifestations organisées au Palais des Beaux-Arts est faite dans les deux langues nationales; c'est ainsi que l'Agenda du Palais des Beaux-Arts, où toutes les manifestations sont annoncées dans les deux langues nationales, est diffusé dans les milieux intéressés. Parmi ceux-ci il faut également ranger un certain nombre de personnes et d'établissements dont on peut supposer qu'ils portent, d'office, un intérêt à ces manifestations, par exemple, les écoles de langue néerlandaise.

Il en va de même pour toutes les manifestations organisées par des associations satellites ou des filiales établies au Palais des Beaux Arts. Cependant, on ne peut parler d'efforts particuliers dirigés uniquement vers le public d'expression néerlandaise. Il convient néanmoins de mentionner l'action du "Kunst- en Cultuurverbond", une A. S. B. L. de langue néerlandaise établie au Palais des Beaux-Arts. Cette association qui organise uniquement des représentations théâtrales et des soirées de cabaret fait, selon le Ministre, œuvre méritoire. Pendant la saison 1972-1973, le "K. V. C." a organisé 60 représentations en néerlandais, 1 en allemand et 4 en anglais.

Ces représentations ne se sont cependant pas déroulées uniquement au Palais des Beaux-Arts, mais aussi au Centre culturel d'Auderghem, au Passage 44, etc...

14. - Un membre souhaite avoir des éclaircissements au sujet du Palais des Congrès, de ses statuts et de l'usage qui en est fait.

Le Ministre dit, la Culture française n'pond que l'ensemble des crédits prévus en laurier du Palais des Congrès au budget en discussion s'élève à 12 188 000 F.

Cependant, les dépenses de personnel du Palais figurent au budget du Ministère de l'Education nationale: elles atteignent 12 216 000 F.

Die posren zijn evenwel uiterst moeilijk te lokaliseren.

Op de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken komen evenwel specifieke kredieten voor ten bedrage van 8 200 000 F.

11. - Een lid wenst te weten welke de langste werken zijn die de Sraar heeft aangekocht, waar die werken zich bevinden en van waar ze afkomstig zijn,

De Minister van Franse Cultuur geeft een opsomming van de werken die door de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten (Bijlage II), de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in 1972 werden aangekocht (Bijlage 2).

Voorts sortt hij, voor de Musea van Schone Kunsten, de lijst op van de werken van oude (Bijlage 3) en moderne kunst (Bijlage 4) evenals de voornaamste bewaarplaatsen in België en in het buurenland (Bijlage 5).

12. - Een lid wenst uitleg over de ontoereikende financiering van de Nederlandse Commissie voor de cultuur.

De Minister Vln Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden verklaart dat de financiering van die Commissie moet geschieden zoals voorzien bij artikel 82, § I, van de wet van 23 juli 1971 houdende de organisatie van de agglomeraries en federaties van gemeenten. (Dit is trouwens ook het geval voor de Franse Commissie.)

Op de begroting voor de Gemeenschappelijke Culturele Zaken, die behoort tot de bevoegdheid van de Wetgevende Kamer, worden dan ook geen kredieten uitgerokken voor de financiering van de activiteiten van de Nederlandse of Franse Commissie voor de Cultuur.

11. - Een lid vraagt welke de inspanningen zijn van het Paleis voor Schone Kunsten om de deelname van Nederlandstaligen aan zijn manifestaties te bevorderen.

Daarop wordt door de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden geantwoord dat de publiciteit die wordt gevoerd in verband met manifestaties die in het Paleis voor Schone Kunsten plaats hebben, in beide landstalen gebeurt; zo wordt de Agenda van het Paleis voor Schone Kunsten, waarin alle manifestaties zijn opgenomen in beide landstalen onder de belangstellenden verspreid. Onder deze belangstellenden moeten ook een aantal personen en instellingen worden gerekend, van wie men mag veronderstellen dat zij ambtshalve hiervoor interesse hebben, b.v. de Nederlandstalige scholen.

Hetzelfde geldt voor alle manifestaties die worden georganiseerd door de dochter- of satellietverenigingen, die in het Paleis voor Schone Kunsten zijn gevestigd. Van bijzondere inspanningen die uitsluitend gericht zijn tot Nederlandstaligen kan evenwel niet gesproken worden. Wel moet de inspanning worden verneld van het Kunst- en Cultuurverbond, een Nederlandstalige v.z.w. gevestigd in het Paleis voor Schone Kunsten. Deze vereniging die uitsluitend theater- en cabaretvoorstellingen inricht, levert, zo meent de Minister, verdienstelijk werk. Tijdens het seizoen 1972-1973 werden door het K. C. V. 60 Nederlandstalige voorstellingen ingericht naast 1 Duitstalige en 4 Engelstalige.

Deze voorstellingen hadden echter niet uitsluitend plaats in het Paleis voor Schone Kunsten, maar ook in het cultureel centrum van Oudergem, de Passage 44 enz.

14. - Een lid wenst enige uitleg over het statuut van het Congressenpaleis en over het gebruik dat van dit Paleis wordt gemaakt.

De Minister van Franse Cultuur antwoordt dat de kredieten die op de onderhavige begroting zijn uitgetrokken ten behoeve van het Congressenpaleis, in totaal 12 038 000 F bedragen.

Doch de personeelsuitgaven voor dit Paleis, die 12 236 000 F bedragen, komen voor op de begroting van het Ministerie van Nationale Opvoeding.

Le total général des crédits prévus en faveur du Palais des Congrès s'élève donc à 23274000 F.

Le Palais des Congrès constitue un service extérieur du Ministère de l'Education nationale et de la Culture, intitulé service national de Congrès. Il est chargé de « permettre et de promouvoir, dans ses locaux, des réunions, congrès, assises et activités assimilées qui poursuivent principalement un but scientifique, éducatif ou culturel et organisés par les pouvoirs publics ou par une association privée, tant sur le plan national qu'international. »

Le Palais comprend 11 salles de dimensions et à destinations différentes (congrès, réunions, expositions) et offre aux congressistes l'ensemble des services que ce genre de complexe contient (téléphone public, télex, mécanographie, bar et restaurant, salle pour journalistes, etc ...).

Ces installations sont louées aux personnes et aux groupes qui en font la demande à l'administrateur.

Dans certaines conditions, des réductions ou des exemptions peuvent être accordées par les Ministres de la Culture. Des dérogations spéciales sont également prévues pour la C. E. E. et le Ministère de la Culture.

Le personnel du Palais est soumis au statut des agents de l'Etat et s'insère dans un cadre fixé par les Ministres de la Culture. Le Ministre estime qu'il est important que notre capitale dispose d'un tel lieu de rencontres.

15. - A un membre qui demande des explications concernant la réforme de l'enseignement artistique et plus particulièrement dans les écoles d'architecture, le Ministre de la Culture française répond Que les départements de la Culture ont, en ce qui concerne l'architecture, la responsabilité de l'enseignement de l'Etat et de l'enseignement subventionné officiel.

Le réseau libre, par contre, est de la co-péten~ des Ministres de l'Education nationale.

C'est là d'ailleurs un premier aspect du problème posé actuellement dans notre pays en matière d'enseignement de l'architecture.

Il en est d'autres au sujet desquels des contacts ont eu lieu qui doivent déboucher sur des propositions au Conseil des Ministres.

La loi du 7 juillet 1970 «r l'enseignement supérieur n'a en effet pas encore trouvé d'application en matière d'enseignement de l'architecture.

Les décisions qui seront prises en la matière auront une importance très grande non seulement par l'insertion correcte qu'elles permettront de l'architecture dans le cadre général précité, mais aussi parce que d'elles dépendent la reconnaissance internationale des diplômes délivrés en Belgique et par conséquent dans une grande mesure, les possibilités professionnelles de nos architectes.

Votes.

Le Gouvernement a déposé en séance plusieurs amendements :

1) En premier lieu, il propose de diminuer de 1 000 000 de F le crédit prévu à l'article 12.03.6.

Het algemeen voordeel van de ten behoeve van het Congressenpaleis uitgetrokken kredieten bedraagt dus 23274000 F.

Het Congressenpaleis is een buitendienst van her Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur en wordt aangeduid als Nationale Dienst voor Congressen. Deze is er mee belast in zijn lokalen vergaderingen, congressen, bijeenkomsten en daarmee gelijkgestelde activiteiten mogelijk te maken en te bevorderen, die voornamelijk een wetenschappelijk, pedagogisch of cultureel doel nastreven en zowel op nationaal als op internationaal niveau georganiseerd zijn door de overheid of door particuliere verenigingen.

Het Paleis omvat 11 zalen van verschillende afmetingen en met een uiteenlopende bestemming (congressen, vergaderingen, renstroostellingen); het biedt de congressisten al de diensten die in een dergelijk complex vorhanden zijn (openbare telefoon, télex, rneanografie, bar en restauratie, zaal voor journalisten enz.).

Die installaties worden verhuurd aan de personen en groepen die zich daarvoor wenden tot de beheerder.

Onder bepaalde voorwaarden kunnen de Ministers van Cultuur prijsverminderingen of zelfs vrijstelling van betaling toestaan. Voorts zijn er gunstvoorwaarden voor de E. E. G. en her Ministerie van Cultuur,

Het personeel van het Paleis valt onder het statuut van het rijkspersoneel en maakt deel uit van een door de Ministers van Cultuur opgestelde personeelsformatie. De Minister onderstrept het belang van een dergelijke ontmoetingsplaats voor de hoofdstad van her land.

15. - Aan een lid dat uitlegt vraagt betreffende de hervorming van het kunsonderwijs en inzonderheid van de scholen voor architectuur, antwoordt de Minister van Franse Cultuur dat de departementen van Cultuur op het stuk van de architectuur verantwoordelijk zijn voor het rijksonderwijs en voor het officieel gesubsidieerd onderwijs.

Het vrij onderwijs daarentegen ressorteert onder de bevoegdheid van de Ministers van Nationale Opvoeding.

Dit is trouwens een eerste aspect van het probleem dat thans in ons land gerezen is op het struk van het onderwijs in de architectuur.

Er zijn nog andere aspecten waaromtrent contacten hebben plaatsgehad, moeren resulteren in voorstellen aan de Ministerraad.

De wet van 7 juni 1970 op het hoger onderwijs werd immers nog niet toegepast op het onderwijs in de architectuur.

De beslissingen die op dat punt zullen worden genomen, zullen van zeer groot belang zijn, niet alleen omdat zij de mogelijkheid zullen bieden om de architectuur in voornoemd algemeen kader in te voegen, doch ook omdat daarvan de internationale erkenning van de in België uitgereikte diploma's en bijgevolg, in aanzienlijke mate, de beroeps-mogelijkheden van onze architecten afhangen,

Stemmingen.

Tijdens de vergadering heeft de Regering verscheidene amendementen ingediend :

1) In de eerste plaats stelt zij voor het onder artikel 12.03.6. uitgetrokken krediet met 1 000 000 F te verminderen,

2) Il propose ensuite d'augmenter de 1000000 de F le crédit prévu en faveur du Centre Belge de documentation musicale (article 33.05.). Il y a en effet lieu de couvrir les frais qu'entraineront le déménagement et l'équipement dudit Centre.

3) Afin de maintenir le fonctionnement du Palais des Beaux-Arts, le Gouvernement propose d'inscrire une augmentation de 2000000 de F à l'article 33.10.

4) Les subventions à la Cinémathèque royale de Belgique étant resté inchangées depuis 1971, le Gouvernement propose d'inscrire une augmentation de 1000000 de F à l'article 33.13., pour permettre à cette institution de mieux s'adapter à la hausse du coût de la vie.

5) Il propose ensuite de diminuer de 1 000 000 de F le crédit initial destiné au Conservatoire de musique de l'Etat (musée instrumental et bibliothèque) et prévu à l'article 74.01.. (achat de machines, de mobilier et de matériel divers à l'intervention ou non de l'O. C. F.).

6) Au sujet du même Conservatoire, le Gouvernement propose de réduire le crédit initial de 300 000 F prévu à l'article 74.80. et destiné à l'acquisition d'instruments de musique, documents et œuvres précieux destinés au musée instrumental. .

7) Une diminution de 1000000 de F est proposée à l'article 12.14.1. en ce qui concerne les frais exceptionnels de services et d'acquisition de biens non durables.

8) Enfin, le Gouvernement propose de diminuer de 700000 F le crédit prévu à l'article 74.01.. (achat de machines, de mobilier et de matériel divers à l'intervention ou non de l'O. C. F.

Tous les amendements ont été adoptés par 11 voix et une absence.

* * *

Enfin, il ya lieu de noter que deux erreurs typographiques se sont glissées dans le tableau de la loi. Aux pages 28 et 29, en regard de l'article 660, numéro 4, il convient de lire chaque fois C, au lieu de A.

" " "

Les articles 1 à 8, compte tenu des amendements adoptés ont été approuvés par 11 voix contre une.

L'ensemble du budget a été adopté par 11 voix contre une.

Le rapporteur,

Le Président,

R. ORRE.

2) Vervolgens stelt zij voor her krediet ten behoeve van het Belgisch Centrum van Muziekdocumentatie (artikel 33.05.) met 1 000 000 F te verhogen. De kosten die uit de verhuizing en de uitrusting van dit centrum zullen voortvloeien, moeten immers gedeckt worden.

3) Om het Paleis voor Schone Kunsten in staat te stellen verder te blijven werken, stelt de Regering voor artikel 33.10. met 2000000 F te verhogen.

4) Daar de toelage aan de Koninklijke Cinematheek van België sedert 1971 ongewijzigd is gebleven, stelt de Regering voor artikel 33.13. met 1 000 000 F te verhogen om het die insrelling mogelijk te maken zich beter aan de stijging van de kosten van levensonderhoud aan te passen.

5) Vervolgens stelt zij voor het oorspronkelijk voor het Rijksmuziekconservatorium bestemde krediet (instrumenteren museum en bibliotheek), dat werd uitgetrokken op artikel 74.01 (aankoop van machines, meubilair en allerhande materieel door of zonder bemiddeling van het C. B. B.), met 1 000 000 F te verminderen.

6) In verband met hetzelfde conservatorium stelt de Regering voor het oorspronkelijk krediet dat op artikel 74.80. werd uitgetrokken en bestemd is voor de aankoop van muziekinstrumenten, van documenten en van kostbare werken voor het Instrumentenmuseum, met 3 000 000 F te verminderen,

7) Een vermindering met 1 000 000 F wordt voorgesteld bij artikel 12.14.1., betreffende de uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen.

8) Tenslotte stelt de Regering voor het op artikel 74.01.. uitgetrokken krediet (aankoop van machines, meubilair en allerhande materieel door of zonder bemiddeling van het C. B. B.) met 700000 F te verminderen.

Alle amendementen worden aangenomen met 11 stemmen bij een onthouding.

" " "

Ten slotte zij vermeld dat in de wetstabel twee drukfouten zijn geslopen. Op de pagina's 28 en 29, tegenover artikel 660, nummer 4, leze men telkens C in plaats van A.

" " "

De artikelen 1 tot 8, zoals die zijn gewijzigd bij de goedgekeurde amendementen, worden aangenomen met 11 stemmen tegen één.

De begroting in haar geheel wordt aangenomen met 11 stemmen tegen één.

De Verslaggever,

D. COENS.

De Voorzitter,

AMENDEMENTS AUX TABLEAUX
ADOPTÉS PAR LA COMMISSION.

Titre I. - Dépenses ordinaires..

Sectie I. - ~~finances communales de la capitale~~

A. - Crédits pour activités culturelles.

Chapitre I. - Dépenses de consommation.

Article 12.03. - Dépenses d'entretien de locaux, etc. (p. 6).

6. Palais des Congrès.

Le crédit de ~6 940 000 F » est ramené à « 5 940 000 F ».

(Diminution de 1 000 000 F.)

Chapitre III. - Transferts de revenus.

Article 33.05. - Centre Belge de Documentation musicale (CEBEDEM) (p. 10).

Le crédit de « 2100 000 F » est porté à « 3100 000 F ».

(Augmentation de 1 000 000 F.)

Article 33.10. - Subvention au Palais des Beaux-Arts (p. 1a).

Le crédit de « 8 000 000 F » est porté à « 10 000 000 F ».

(Augmentation de 2 000 000 F.)

Article 33.13. - Subvention à la Cinémathèque de Belgique (p. 10).

Le crédit de « 10 000 000 F » est porté à « 11 000 000 F ».

(Augmentation de 1 000 000 F.)

Chapitre V. - Achats de biens meubles patrimoniaux.

Article 74.01. - Achat de machines, de mobilier et de matériel divers à l'intervention ou non de l'O. C. F.

5. Conservatoire de musique de l'Etat. - Musée instrumental et bibliothèque (p. 10).

Le crédit de « 2 180 000 F » est ramené à « 1180 000 F ».

(Diminution de 1 000 000 F.)

Article 74.80. - Conservatoire de musique de l'Etat. - Musée instrumental et bibliothèque: acquisition d'instruments de musique, de documents et d'œuvres précieux, destinés au Musée instrumental (p. 10).

Le crédit de " 1 200 000 F " est ramené à « 900 000 F ».

(Diminution de 300 000 F.)

AMENDEMENTEN OP DE TABELLEN
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE..

Titel I. - Gewone uitgaven.

Sectie I. - Gemeenschappelijke instellingen van de hoofdstad.

A. - Kredieten voor culturele activiteiten,

Hoofdstuk J. - Consumptieve bestedingen,

Artikel 12.03. - Onderhoudsuirgaven van lokalen enz. (blz.7).

6. Congressenpaleis.

Het krediet van « 6 940 000 F » wordt verminderd tot « 5 940 000 F ».

(Vermindering met 1 000 000 F.)

Hoofdsruk III. - Inkomstenouerdrachten;....

Artikel 33.05. - Belgisch Centrum voor Muziekdocumentatie (CEBEDEM) (blz. 11).

Het krediet van « 2 100 000 F » wordt op « 3100000 F » gebracht,

(Vermeerdering met 1 000 000 F.)

Artikel 33.10. - Toelage aan het Paleis voor Schone Kunsten (blz. 11).

Het krediet van « 8 000 000 » wordt op « 10 000 000 F » gebracht.

(Vermeerdering met 2 000 000 F.)

Artikel 33.13. - Toelage aan de Cinematheek van België (blz. II).

Het krediet van « 10 000 000 F » wordt op « 11 000 000 F » gebracht,

(Vermeerdering met 1 000 000 F.)

Hoofdstuk V. - Aankoop van roerende uermogensgoederen.

Artikel 74.01. - Aankoop van machines, meubilair en allerhande materiaal door of zonder berniddeling van het C.B.B.

5. Rijksmuziekconservatorium, ... - Instrumentenmuseum en bibliotheek (blz. II).

Het krediet van « 2 180 000 F » wordt tot « 1180 000 F » vermindert,

(Vermindering met 1 000 000 F.)

Artikel 74.80. - Rijksmuziekconservatorium. - Instrumentenmuseurn en bibliotheek : aankoop van historische muziekinstrumenten, van documenten en van kostbare werken voor het Instrurnentenrnuseum (blz. 11).

Het krediet van " 1 200 000 F " word tot " 900 000 F " vermindert,

(Vermindering met 300000 F.)

B. - *Crédits pour activités scientifiques.*Chapitre I. - *Dépenses de consommation,*

§ 2. - Achats de biens non durables et de services.

Article 12.14. - Frais exceptionnels de services et d'acquisition de biens non durables (travaux et fournitures pour l'aménagement de nouveaux locaux, frais de déménagement, etc.) (p. 14).

1. Musées de l'Etat:

Le crédit de « 6 000 000 F » est ramené à « 5 000 000 F ».

(Diminution de 1 000 000 F.)

Chapitre V. - *Achats de biens meubles patrimoniaux.*

Article 74.01. - Achat de machines, de mobilier et de matériel divers à l'intervention ou non de l'O. C. F. (p. 14).

1. Musées de l'Etat:

Le crédit de 13 238 000 F est ramené à « 12 538 000 F ».

(Diminution de 700 000 F.)

" " "

ERRATUM AUX TABLEAUX.

Au titre IV, section I, chapitre III (p. 28), il y a lieu de lire en regard de l'article 660, l'index 4 la lettre « C » à la place de la lettre « A ».

B. - *Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten.*Hoofdstuk I. - *Consumptieve bestedingen.*

§ 2. - Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.

Artikel 12.14. - Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingsskosten enz.) (blz. 15) :

1. Rijksmusea:

Het krediet van « 6 000 000 F » wordt tot « 5 000 000 F » verminderd.

(Vermindering met 1 000 000 F.)

Hoofdstuk V. - *Aankoop van roerende uermogengsgoederen.*

Artikel 74.01. - Aankoop van machines, meubilair en allerhande materieel door of zonder bemiddeling van het C. B. B. (blz. IS).

1. Rijksmusea:

Het krediet van « 13 238 000 F » wordt tot « 12 538 000 F » verminderd.

(Vermindering met 700 000 F.)

" " "

ERRATUM IN DE TABELLEN.

In titel IV, sectie I, hoofdsruk III (blz. 29) leze men naast artikel 660, 4, letter « C » in plaats van letter « A ».

ANNEXES.

Annexe 1.

A(O)U(s)TIO(u)s des Musées royaux des Beaux-Arts
CD 1972.

Pol. Bury c 19 boules sur 3 plans convexes en acier. (sculpture) :		
Marc Sohier, Bruxelles	... ... F	780000
Charles Leplae • La ville. (sculpture) :		
Vve Leplae, Bruxelles	... ...	150000
Jésus Soto • Totem. (sculpture) :		
Galerie Denise René	... ...	532000
F. Francken «Tour de Babel. (toile) :		
J. Peetroos, Rhode-Saint-Genèse	... ...	1100000
WiDern Van Herp «La bénédiction de Jacob. (toile) :		
Léon, Londres	... ...	81000
Hans Savery «Poisson fantasque. (toile) :		
Stein, Paris	... ...	168000
Frixos Lambridis • Choc de cavalerie. (toile) :		
Athènes	... ...	180000
Manie Guillain. Le portrait d'Alice. (toile) :		
Bruxelles	... ...	18000
Jacques Lacombley c 4 dessins. (toile) :		
Bruxelles	... ...	20000
Tapta Wierun-Kowalski «Le grand végétal. (sculpture) :		
L'Artiste, Bruxelles	... ...	70000
Tapta Wierusz-Kowalski • Projet de fontaine en terre cuite du XVIII ^e siècle » (sculpture) :		
Aux Bateliers, Bruxelles	... ...	125000
Paul Klee «Uhrpflanzen • (toile) :		
Galerie Berggroen, Paris	... ...	1500000
Albert Ciamporlani «Ophélie. (toile) :		
Baron Emmanuel van der Elst, Bruxelles	... ...	50000
Jean van den Abeel «Balk 171 • (sculpture) :		
L'artiste?	... ...	40000
Claire Lejeune «3 œuvres graphiques. (toile) :		
L'artiste?	... ...	4000
Georges Minne «Grand blessé. (sculpture) :		
Wautets-Noël, Bruxelles	... ...	70000
Jean-Michel Folon. Contagion. (toile) :		
L'artiste, Bruxelles	... ...	35000
Jean-Michel Folon. Le rêve éveillé. (toile) :		
L'artiste, Bruxelles	... ...	45000
Roberte Mestdagh «Sculpture n°3 • (sculpture) :		
Galerie Arges, Bruxelles	... ...	45000
Roberte Mestdagh «Sainte-Catherine du XV, siècle » (sculpture) :		
De Baere, Gand	... ...	100000
D'orgeix «Composition» (toile) :		
Graindorge, Liège	... ...	50000
Mambour «La fragilité des pierres. (toile) :		
Graindorge, Liège	... ...	50000

BIJLAGEN.

Bijlage 1.

Aanwinsten van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten
in 1972.

Pol. Bury c 19 ballen op 3 stalen gebogen vlakken » (beeldhouwwerk) :		
Marc Sohier, Brussel	... ... F	780000
Charles Leplae • De stad. (beeldhouwwerk) :		
Weduwe Leplae, Brussel	... ...	150000
Jesus Soto. Totem. (beeldhouwwerk) :		
Galerij Denise René	... ...	532000
F. Francken (Toren van Babel. (doek) :		
J. Peetroos, St-Genesius-Rode	... ...	1100000
Willem Van Herp • De zegen van Jakob. (doek) :		
Léon, Londen	... ...	81000
Hans Savery «Fantastische vis. (doek) :		
Stein, Parijs	... ...	168000
Frixos Lambridis (Cavaleriebotsing • (doek) :		
Athena	... ...	180000
Marthe Guillain. Het porret van Alice. (doek) :		
Brussel	... ...	18000
Jacques Lacombley 4 rekeningen » (doek) :		
Brussel	... ...	20000
Tapta Wierusz-Kowalski «Het groot gewas » (beeldhouwwerk):		
De kunstenaar, Brussel	... ...	70000
Tapta Wierusz-Kowalski • XVIII ^e eeuwse onrwerp-fonrein in terra cotta » (beeldhouwwerk):		
«Aux Bareliers», Brussel	... ...	125000
Paul Klee «Uhrpflanzen • (doek) :		
Galerij Berggruen, Parijs	... ...	1500000
Albert Ciamporlani «Ophelia. (doek) :		
Baron Emmanuel van der Elst, Brussel	... ...	50000
Jean van den Abeel -Balk I 71 • (beeldhouwwerk) :		
De kunstenaar?	... ...	40000
Claire Lejeune «3 grafische werken. (doek) :		
De kunstenaar?	... ...	4000
Georges Minne «Zwaargewonde » (beeldhouwwerk) :		
Wautets-Noël, Brussel	... ...	70000
Jean-Michel Folon «Besnæsting » (doek) :		
De kunstenaar, Brussel	... ...	35000
Jean-Michel Folon (De wakkere droorn » (doek) :		
De kunstenaar, Brussel	... ...	45000
Roberte Mestdagh «Sculptuur n° 3) (beeldhouwwerk) :		
Galerij Arges, Brussel	... ...	48000
Roberte Mestdagh «Heilige Katharina uit de XV, eeuw » (beeldhouwwerk) :		
De Baere, Gent	... ...	100000
D'Orgeix «Compositie » (doek) :		
Graindorge, Luik	... ...	50000
Marnbour «De broosheid der stenen » (doek) :		
Graindorge, Luik	... ...	50000

Metzinger. Paysage. (toile) :
Grindorge, Liège 50000

Annexe: 2.

Achats en 1972 des Musées royaux d'Art et d'Histoire

<u>Leirens</u> (BelIsique) : Sutue chinoise 'rang'	300000 F
<u>Hercz</u> (Munich) : Tête de l'empereur Marc Antoine . . .	517000 F
<u>Lindner</u> (Munich): FragmenLS ceintures ourartiennes .	1000000 F
<u>Van Latum</u> (Brugge): Tableau en faience hollandaise .	500000 F
<u>Deletaille</u> (Bruxelles) : 7 objets ethnographiques	170000 F
<u>Dumoulin</u> (Bruxelles): Pièces du Caucase	160 000 F
<u>Zakos</u> (Bâle): Plat, poignard et tablettes.	400 000 F
<u>Zauli</u> (Italie) : Obélisque en faience	30 000 F
<u>Despas</u> (Paris) : Statue du Moyen Empire	1 600 000 F
<u>Billen</u> (SI Piet, Kap.) 2 fragments de Mastaba	500 000 F

Annexe 3.

Musées des Beaux-Arts.

Liste des dépôts d'œuvres d'art ancien.

1) Dans les Ambassades:

Ankara.
Londres.
Luxembourg.
Madrid.
Paris.
Rome (Quirinal et Saint-Siège),
Tokio.
Washington.

2) A Bruxelles :

Hôtel du Premier Ministre.
Cabinet du Premier Ministre.
Chambre des Représentants.
Ministère de la Défense Nationale.
Ministère de la Culture Française.
Ministère des Finances.
Palais de Justice.
Palais Royal.
Château de Laeken.
Belvédère.
Musée de l'Armée.
Musées communaux de Bruxelles.
Maison d'Erasme.

3) Dans les attires régions du pays :

Argenteuil.
Villa Royale d'Ostende.
Musée de Diest.
Musée de Gand.
Musée de Liège.
Musée de Tournai.

4) Eglises:

Saint-Michel.
Louvain.
Abbaye d'Orval.
Vlarnertingen.

Metzinger Landschap (doek) :
Gindorge, Luik 50000

Bijlage 2.

Aankondigen van de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in 1971.

Bijlage 3.

Musea voor Schone Kunsten.

Lijst van de plaatsen waar oude kunstwerken ondergebracht zijn.

1) In de Ambassades :

Ankara.
Londen,
Luxemburg.
Madrid.
Parijs,
Rome (Quirinal en Heilige Steel).
Tokio.
Washington.

2) Te Brussel:

Ambtswoning van de Eersre Minister,
Kabinet van de Eerste Minister.
Kamer van Volksvertegenwoordigers,
Minisrerie van landsverdediging.
Minisrerie van Fransc: Cultuur,
Ministrie van Financiëa,
Ministerie van Ursitie.
Koninklijk Paleis.
Kasteel te Laken.
Belvédère.
Museum van het leger.
Gemeentelike musea van Brussel.,
Erasmushuis.

3) In de andere gebieden van het land :

Argenteuil..
Koninklijke villa te Oostende.
Museum te Diest.
Museum te Gent.
Museum te Luik.
Museum te Doornik.

4} Kerken:

Sint-Michiel...
leuven.
Abdij van Orval..
Vlamertingen.

Annexe 4,

Musées des Beaux-Arts.

Liste des dépôts d'œuvres d'an modetD.

Hôtel du Premier Ministre.
 Cabinet du Premier Ministre.
 Ministère des Affaires Etrangères.
 Ministère de l'Education nationale.
 Ministère de l'Emploi et du Travail.
 Ministère de l'Intérieur.
 Ministère de la Justice.
 Ministère de la Politique scientifique.
 Ministère de la Santé publique.
 Chambre des Représentants.
 Sénat.
 Palais de Justice.
 Palais Royal.
 Belvédère.
 Cour des Comptes.
 Archives Générales du Royaume.
 Musée de l'Armée.
 Musée d'art et d'histoire.
 Première circonscription militaire.
 Hôtel du Gouvernement provincial de Luxembourg.
 Hôtel du gouvernement provincial de la Flandre occidentale.
 Maison communale de Berchem-Anvers.
 Maison communale de Saint-Nicolas.
 Villa Royale d'Ostende.
 Musée de Bouillon.
 Musée de Bruges.
 Musée de Diest.
 Musée de Gand.
 Musée de Courtrai.
 Musée de Tournai.

Ambassades à :

Ankara.
 Bangkok.
 Belgrade.
 Budapest.
 Buenos Ayres.
 Paris.
 Institut Belge de Londres.
 Académie Belgica.

Annexe 4,

Musées des Beaux-Arts.

Liste des principaux dépôts CD Belgique et à l'étranger.

Abbaye de Leffe: statues et statuettes.
 Hôtel de Ville d'Ypres: statues, peintures.
 Hôtel de Croix à Namur: meubles, objets en Chine et en Delft, tableaux.
 Abbaye d'Orval: I crosse abbatiale.
 Église de Wouw-Saint-Lambert: statues, chandeliers.
 Église de Dieleghem (Jette): bustes-reliquaire, chandeliers.
 Château de Beersel: peintures, serrures, plaques de foyer, statues, meubles, chenets, jarres.
 Palais de Justice - Bruxelles: tapisseries, meubles.
 Palais royal de Bruxelles et Laeken: tapisserie, meubles.
 Cour des Comptes - Bruxelles: statuettes, panneaux décoratifs.
 Hôtels ministériels - Bruxelles: meubles, statues, tapisseries.
 Ministère des affaires étrangères : meubles, statues, porcelaines Tournai et Japon.
 Cabinet du Premier Ministre : meubles, tapisseries.
 Archives du royaume - Bruxelles: sceaux et empreintes.
 Château Lavaux Ste Anne: 2 cheminées en pierre.
 Hôtel de ville de Chimay: 1 cheminée en pierre.
 Ecole royale militaire - Bruxelles : copies tableaux, moulages statues.
 Ministère des Colonies: tableaux.
 Caserne Prince Baudouin - Bruxelles: buste de Richelieu.
 Brigade de la Gendarmerie - Bruxelles: 11 tableaux.
 Hôtel de ville Woluwé-St-Lambert : tableaux.
 Musée de folklore Anderlecht: chenets, archelles, statues, chaude-

Bijlage 4.

Musca voor Schone Kunsten.

Lijst van de plaatjes waar moderne kustWedco ondergebracht zijn.

Ambtswoning van de Eerste Minister.
 Kabinet van de Eerste Minister.
 Ministerie van Buitenlandse Zaken.
 Ministerie van Nationale Opleiding.
 Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.
 Ministerie van Binnenlandse Zaken,
 Ministerie van Justitie.
 Ministerie van Wetenschapsbeleid.
 Ministerie van Volksgezondheid.
 Kamer van Volksverenigening.
 Senaat.
 Paleis van Justitie.
 Koninklijk Paleis.
 Belvédère.
 Rekenhof,
 Algemeen Rijksarchief.
 Museum van het Leger.
 Museum voor kunst en geschiedenis.
 Eerste militaire omschrijving.
 Ambtgebouw van het Provinciaal Gouvernement van Luxemburg.
 Ambtgebouw van het Provinciaal Gouvernement van West-Vlaanderen,
 Gemeentehuis van Berchem-Antwerpen.
 Gemeenrechuis van Sint-Niklaas.
 Koninklijke villa te Oostende.
 Museum te Bouillon.
 Museum te Brugge.
 Museum te Diest.
 Museum te Gent.
 Museum te Kortrijk.
 Museum te Doornik,

Ambassades te :

Ankara.
 Bangkok.
 Belgrade.
 Boedapest,
 Buenos Aires.
 Parijs.
 Belgisch Instituut te Londen,
 Académie Belgica,

Bijlage 4.

Musea voor Schone Kunsten,

Lijst van de voornaamste bewaarplaatsen in België en in het buitenland.

Abdij van Leffe : beelden en beeldjes.
 Stadhuis te Ieper : beelden, schilderwerken.
 Hôtel de Croix te Namen: meubelen, Chinees en Delfts porselein, schilderijen.
 Abdij van Orval: I kromstaf.
 Kerk te Sint-Lambrechts-Woluwe : beelden, kandelaars.
 Kerk van Dielegem (Jette): borsbeelden-reliëfhouder, kandelaars.
 Kasteel van Beersel: schilderwerken, sloten, haardplaten, beelden, meubelen, haardjizers, kruiken.
 Paleis van Justitie te Brussel : tapijtwerk, meubelen,
 Koninklijk Paleis te Brussel en te Laken: tapijtwerk, meubelen.
 Rekenhof te Brussel: beeldjes en sierpanelen.
 Ambtswoningen van Ministers te Brussel: meubelen, beelden, tapijtwerk.
 Ministerie van Buitenlandse Zaken: meubelen, beelden, Doorniks en japans porselein.
 Kabinet van de Eerste Minister : meubelen, tapijtwerk,
 Rijksarchief te Brussel: zegels en stempels,
 Kasreal te Lavaux Ste Anne: 2 stenen schouwen,
 Stadhuis te Chimay: 1 stenen schouw.
 Koninklijke Militaire School te Brussel: kopieën van schilderijen, afgietsels van beelden,
 Ministerie van Koloniën: schilderijen,
 Prins Boudewijnkazerne te Brussel: borsbeeld van Richelieu.
 Rijkswachtkoepel te Brussel: 17 schilderijen,
 Stadhuis te Sint-Lambrechts-Woluwe: schilderijen.
 Folklorenmuseum te Anderlecht: hennendijzers, muurplankjes, beelden,

liers, étains, fer forgés, meubles, grès, crédence, coffres, etc.

Questure de la Chambre: objets de Chine et du Japon.

Yleeshuis - Antwerpen: 1 meuble.

Palais d'Egmont - Bruxelles: meubles.

Ministère de l'Education nationale: meubles, drapeau, tableau.

Musée de Bouillon: maquette du château de Bouillon.

Abbaye Bois-Seigneur-Isaac: meubles.

Ministère de la Défense nationale: Bruxelles: 10 pagodes chinoises.

Gouvernement provincial de Namur: paonmas de Namur.

Hôtel de ville d'Ostende: 17 peintures.

École Infanterie d'Arloo: tableaux.

Hôtel du Président de la Chambre: des tapisseries: odè, rayes.

Palais royal d'Anvers: meubles.

Ambassade de Belgique au Caire: entièrement détruit.

Ambassade de Belgique à Berlin: entièrement détruit.

Ambassade de Belgique à Londres: tapisseries.

Ambassade de Belgique en Norvège: meubles.

Musée d'Asburg-Park (U. S. A.): dentelles belges.

kandelaars, Wmen Yoonerpcll, liijzerwerk, meubelen, Keuls arde-werk, credmefd, ItoHus eoz.

QuesNur yad de Kamer: Chinese en Japanse voorwerpen.

Vlcabujs a; Antwapa_ : 1 meubel.

Epoontaleis, te Brusael: meubelen.

M. illisarie yad Nationale Opvoeding: meubelen, haardijzers, schilderiij.

Museum a; Bouilloo: lóeiD model Yallbet kaseel te Bouilloo.

Abdij a; Bois Seigneur Isaac: meubelen.

Minisarie Yan LandSXymllediging a; Brussel: 10 Chinese pagoden.

Pannen: GouYCnlaDCIlt; Namen: " panorama's yad Namee.

SadInis te OQHalde: 17 sdñldajim.

InbnteriedJoel te AntleD: IdâldajieD.

Ambawaing: YaI de VQQZilla na de lCamtt. nil. Volbveilqcn-woordFu: goI.....leal.

KOIJDKJiIPalas te AntweipeD: meubelen.

Belgische ambassade te Kairo: Fhed !venjeD.

Bdgische ambassade te Berlijn: Fhed ~dd.

Belgische ambassade te Londen: tapijtwerk.

Belgische ambassade in Noorwegen: meubelen,

Asburg-Parkmuseum (U. S. A.): Belgisch kantwerk.